

PATVIRTINTA
Vilniaus Volungės darželio-mokyklos
direktoriaus 2020 m. vasario 11 d.
įsakymu Nr. V-17

VILNIAUS VOLUNGĖS DARŽELIO-MOKYKLOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo darželyje-mokykloje (toliau – mokykloje) tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą mokykloje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo gimnazijoje metu.

2. Krizių valdymo tikslas:

2.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas mokykloje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

2.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

3. Krizių valdymo mokykloje koordinatoriai, organizatoriai ir vykdytojai yra mokyklos vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), mokyklos krizės valdymo komanda, PPT, kitos švietimo ir sveikatos sistemos įstaigos.

3. Šioje Tvarkoje vartojamos sąvokos:

3.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt;

3.2. **krizė mokykloje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą mokyklos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę mokyklos bendruomenės dalį.

3.3. **krizės valdymas mokykloje** – veiksmai, kuriuos atlieka mokyklos krizių valdymo komanda krizės mokykloje metu, siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą.

Krizių valdymas mokykloje organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, švietimo ir mokslo ministro įsakymais, mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, mokyklos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą mokyklos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

3.4. **krizių valdymo mokykloje komanda** – mokykloje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

3.5. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti;

3.6. **savižudybės krizės prevencija** – veiksmai, kuriuos atlieka mokyklos administracija, psichologas ir socialinis pedagogas, pasitelkdamas kitus narius ir kitų institucijų specialistus siekiant suteikti reikiamą pagalbą ir užkirsti kelią asmens savižudybei.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO ORGANIZAVIMAS

4. Krizių valdymą mokykloje organizuoja mokyklos Krizių Valdymo Grupė (toliau – KVG).
5. Krizių valdymą mokykloje vykdo nuolat veikianti KVG.
6. Mokyklos KVG paskirtis – įvykus krizei mokykloje (toliau – Krizė) atkurti įprastą mokyklos bendruomenės veiklą, užtikrinti Krizės paveiktiems mokyklos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informuoti apie įvykį.
7. KVG sudaroma iš 5 narių. KVG sudaro: direktoriaus pavaduotojas ugdymui ir krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo įgūdžių turintys mokytojai, švietimo pagalbos mokiniui specialistai (socialinis pedagogas, psichologas), visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.
8. KVG sudėtį įsakymu tvirtina mokyklos direktorius.
9. KVG vadovauja koordinatorius, kuriuo skiriamas direktoriaus pavaduotojas ugdymui. KVG koordinatorius užtikrina, kad KVG nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti.
10. KVG nariai turi įgyti krizės valdymo mokykloje kompetencijų ir nuolat tobulinti kvalifikaciją šioje srityje.
11. KVG nariai pasiskirsto funkcijomis, kurias vykdys krizės valdymo mokykloje metu.
12. KVG koordinatorius organizuoja KVG posėdžius. KVG posėdžiai organizaciniams klausimams (grupės narių funkcijoms pasiskirstyti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami ne rečiau kaip du kartus per mokslo metus.
13. Įvykus krizei, KVG koordinatorius organizuoja posėdį KVG funkcijoms krizės metu aptarti.
14. KVG funkcijos krizės metu:
 - 14.1. nedelsiant įvertinti krizės aplinkybes ir informuoti mokyklos direktorių;
 - 14.2. parengti krizės valdymo mokykloje planą, kuriame gali būti numatyti veiksmai:
 - 14.2.1. kreiptis pagalbos į teritorinės policijos įstaigą, medicinos įstaigas, PPT, Vaiko teisių apsaugos tarnybą ir kitas institucijas;
 - 14.2.2. parengti informaciją apie krizę mokykloje bendruomenei ir/ar žiniasklaidai;
 - 14.2.3. įvertinti mokykloje bendruomenės grupes ar asmenis, kuriems reikalinga psichologinė, socialinė pedagoginė, socialinė ar kita pagalba, ir ją organizuoti;
 - 14.2.4. konsultuoti mokyklos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis;
 - 14.2.5. rengti pokalbius su mokiniais;
 - 14.2.6. atlikti kitus reikiamus veiksmus.
 - 14.3. KVG, įgyvendinusi krizės valdymo mokykloje plane numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo mokykloje veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus:
 - 14.3.1. koreguoja krizės valdymo mokykloje veiksmų planą;
 - 14.3.2. kreipiasi pagalbos į PPT komandą;
 - 14.3.3. sustabdo krizės valdymo mokykloje veiksmus.
15. Krizės aplinkybes įvertina, krizės valdymo mokykloje planą parengia, reikalui esant, jį koreguoja, krizės valdymo mokykloje veiksmus sustabdo – visa KVG, vadovaujama koordinatoriaus .
16. Mokyklos steigėją apie krizę informuoja mokyklos direktorius, jam nesant – KVG koordinatorius.

III SKYRIUS

MOKYKLOS KRIZIŲ VALDYMO KOMANDOS NARIŲ FUNKCIJŲ PASISKIRSTYMAS

17. KVG narių funkcijos:

17.1. mokyklos Krizės komandos vadovas direktoriaus pavaduotojai ugdymui:

17.1.1. vadovauja KVG darbui;

17.1.2. užtikrina, kad KVG nariai dalyvautų krizės valdymo veikloje

17.1.3. rūpinasi komandos narių krizės valdymo kompetencijomis ir kvalifikacijos tobulinimusi;

17.1.4. informuoja mokytojus, kaip jie turėtų pranešti mokiniams apie įvykį;

17.1.5. užtikrina, kad mokiniai apie įvykį būtų informuojami visose klasėse/grupėse vienu metu;

17.1.6. teikia pasiūlymus mokyklos direktoriui dėl mokyklos darbo organizavimo;

17.1.7. pateikia krizės valdymo eigos lapą (1 priedas) ne vėliau kaip per 2 valandas nuo krizės identifikavimo Savivaldybės krizių valdymo komandai.

17.2. psichologas:

17.2.1. vertina situaciją mokykloje (labiausiai krizės paveiktus bendruomenės narius, mikroklimatą gimnazijoje, psichologinės pagalbos teikimo poreikį);

17.2.2. organizuoja psichologinės pagalbos mokyklos bendruomenei teikimo priemones;

17.2.3. labiausiai krizės paveiktiems bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją;

17.3. socialinis pedagogas:

17.3.1. užmezga ryšius su įvairiomis organizacijomis ir bendruomenės struktūromis, galinčiomis padėti mokyklai krizės atveju;

17.3.2. kreipiasi pagalbos į policiją, Vaiko teisių apsaugos tarnybą ir kitas institucijas.

koordinuoja krizės įveikimo procesą mokykloje (kaupia informaciją apie labiausiai įvykio paveiktus asmenis, pagalbos teikimą ir pan.);

17.3.3. konsultuoja visus mokyklos bendruomenės narius, kuriems reikalinga pagalba;

rūpinasi informacija apie pagalbos sklaidą mokykloje;

17.3.4. teikia pasiūlymus mokyklos direktoriui dėl mokyklos darbo organizavimo;

17.4. atsakingas už informacijos sklaidą ir bendravimą su žiniasklaida asmuo:

17.4.1. reguliariai atnaujina KVG narių kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą;

17.4.2. konsultuoja KVG vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;

17.4.3. parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas bendruomenei, prireikus žiniasklaidai, bei pateikia KVG vadovui;

17.4.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

17.4.5. apibrėžia žiniasklaidos atstovų buvimo mokykloje galimybes, numato bendravimo su žiniasklaida vietą ir laiką;

17.4.6. informuoja mokyklos bendruomenę apie savo funkcijas ir paprašo individualiai neteikti žurnalistams informacijos;

17.4.7. rūpinasi informacijos sklaida apie pagalbos galimybes mokykloje;

17.5. narys atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

17.5.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių saugumą ir informuoja KVG vadovą, prireikus iškviečia policiją ar priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

17.5.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

17.6. narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

17.6.1. esant realiai ar suvokiamai bendruomenės narių sveikatai ar gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja KVG vadovą, prireikus iškviečia greitąją medicininę pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

17.6.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

17.6.3. numato vietą mokykloje, kur galėtų būti teikia pirmoji medicininė pagalba;

- 17.6.4. po krizės pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą;
 - 18. Krizės valdymo laikotarpiu itin svarbus klasių mokytojų bei grupių auklėtojų vaidmuo, jie:
 - 18.1. rengia pokalbius klasėse/grupėse;
 - 18.2. neleidžia skliti gandams;
 - 18.3. atsako į mokinių klausimus;
 - 18.4. sudaro galimybę mokiniams laisvai reikšti emocijas;
 - 18.5. identifikuoja mokinius, kuriems reikia pagalbos;
 - 18.6. vykdo užsiėmimus, švelninančius patirtą traumą (meninės veiklos, rašinių rašymo);
 - 18.7. palaiko ryšius su tėvais.
-